

Förvaltningschef
Zara Göransson Tosic
zara.tosic@trelleborg.se
0410-73 40 33

Behovsanalys samt reviderad beställning av bostäder åt anvisade 2018-2019

Bakgrund

Den 1 mars 2016 infördes bosättningslagen (Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning). Lagen innebär att alla kommuner är skyldiga att ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd och anvisats för bosättning i den kommun anvisningen sker till.

Syftet med lagen är att nyanlända snabbt ska tas emot för bosättning i sin nya kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Antalet anvisade till kommunerna avgörs utifrån olika variabler. Det handlar om kommunens befolkningsstorlek, arbetsmarknadsläge, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn, samt hur många asylsökande som redan vistas i kommunen. Regeringen beslutar om det antal som ska anvisas på regionnivå och Länsstyrelsen beslutar om kommunal. Därefter är det Migrationsverket som beslutar vilka individer som ska anvisas till respektive kommun.

När en nyanländ anvisas till Trelleborgs kommun enligt ovan kriterier har kommunen följande skyldigheter:

- Erbjuda boende
- Erbjuda SFI
- Erbjuda barnomsorg och skola
- Erbjuda samhällsorientering
- Annat praktiskt stöd vid mottagandet

Nuläge

Arbetsmarknadsnämnden har tidigare beställt 80 permanenta bostäder under 2018 och 2019 av servicenämnden i ärende AMN 2017/4 beslutat i arbetsmarknadsnämnden 171120, §129 . Beställningen behöver revideras utifrån aktuella siffror avseende mottagandet.

Trelleborgs kommun blev anvisade och tog emot 107 nyanlända personer under 2016. Samma siffror för 2017 var 140 individer. Kommunen har hittills lyckats ta emot alla som anvisats.

Kommuntalet för 2018 är 101 individer och en uppskattad prognos för 2019 är 69 individer. Dessa siffror är högst preliminära och kan förändras över en natt. Vad gäller kommunens skyldighet att ordna bostad åt anvisade har kommunen två månader på sig från Migrationsverkets beslut om anvisning. Ett ordnat boende är en viktig förutsättning för det fortsatta etableringsarbetet.

I dagsläget bor 10 av de anvisade nyanlända i kollektivboende (Maglarp) som hyrs ut till individerna i andra hand. Kollektivboende är inte en långsiktigt god lösning då hyreskostnaden för kommunen är högre än hyresintäkterna från andrahandshyresgästerna, det är inte heller en hållbar långsiktig boendelösning för individerna.

Det bor i dagsläget 13 individer (två familjer) i tillfälliga boendelösningar där arbetsmarknadsförvaltningen hyr verksamhetslokaler av serviceförvaltningen. Dessa lösningar är dock inte långsiktiga då det inte går att folkbokföra sig i dessa lokaler. Möjligheten att göra om dessa verksamhetslokaler är inte en fråga som arbetsmarknadsförvaltningen hanterar.

Vidare bor i dagsläget 35 personer (sju familjer) i villor som kommunen hyr av privatpersoner. Intresset från privatpersoner att hyra ut bostäder har varit stort, och fungerat väl. Dock är dessa boendelösningar, med undantag för ett hus, ej kostnadseffektiva och därför håller förvaltningen på att avveckla dessa boendelösningar. I dagsläget har tre av dessa kontrakt sagts upp och fyra stycken kommer att kunna övergå till förstahandskontrakt direkt mellan hyresvärd och anvisad under 2018. Dessa boendelösningar har varit nödvändiga då anvisningarna från Migrationsverket övergick från att vara ensamhushåll till mestadels större familjer.

Kommunen hyr också lägenheter av Trelleborgs hem för uthyrning i andra hand till anvisad. I dagsläget bor 83 individer (44 familjer) i dessa lägenheter. Arbetsmarknadsförvaltningen har fram till idag tilldelats:

Lägenhetsstorlek	Antal
1 rum och kök	11
1,5 rum och kök	1
2 rum och kök	21
3 rum och kök	10
4 rum och kök	1

Utöver dessa har arbetsmarknadsförvaltningen 14 stycken trerumslägenheter som används till utslussverksamhet för ensamkommande ungdomar. Dessa lägenheter kommer eventuellt att successivt kunna nyttjas av bosättningsprocessen beroende på hur många ensamkommande barn och unga som kommer att anvisas till kommunen framöver.

Sedan maj 2016 har arbetsmarknadsförvaltningen tilldelats i snitt två lägenheter per månad via Trelleborgs hem. Socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen delar på de lägenheter som kommer in till kommunen, vilket innebär att det ser olika ut från månad till månad utifrån vilka behov som finns. En överenskommelse har gjorts om att socialförvaltningens behov prioriteras eftersom de ekonomiska konsekvenserna för deras verksamhet blir större om de inte kan erbjuda lägenhet till sin målgrupp.

Ett resonemang kring överlåtelse till förstahandskontrakt direkt med den anvisade bör föras med Trelleborgshem för att arbetsmarknadsförvaltningens lägenhetsbestånd inte ytterligare ska öka.

Arbetsmarknadsförvaltningen har sedan 2016 tecknat kontrakt för en lägenhet med privat fastighetsägare (Heimstaden). Ambitionen är att detta ska övergå till första hand.

Kommunen har sedan bosättningslagen infördes i mars 2016 fått anvisningar på 83 ensamstående individer. Sedan juli 2017 fram till mars 2018 har endast sju ensamstående anvisats till Trelleborg. Detta betyder att antalet anvisade familjer (av olika storlekar) ökar. Sedan juli 2017 har familjekonstellationerna i övrigt sett ut enligt följande:

Familjestorlek	Antal
2 personer	4
3 personer	4
4 personer	4
5 personer	2
6 personer	4 (tre av dessa har kommit 2018)
7 personer	2
8 personer	1
9 personer	1

I mottagandet av nyanlända ingår att ta emot anvisade kvotflyktingar. Dessa anvisningar ställer andra krav och bostaden ska vara utrustad vid ankomst. Dessutom har dessa familjer oftare ett behov av bostadsanpassning och/eller tillgång till sjukvård vilket gör det svårt att använda vissa boendelösningar till dessa. Andelen kvotflyktingar förväntas öka till en tredjedel av det totala antalet anvisningar. Detta är i enlighet med de nationella siffrorna som beräknar att av totalt 15 000 individer som är aktuella för bosättning är antalet kvotflyktingar 5000. Trelleborgs kommun har under 2016 tagit emot två anvisningar avseende kvotflyktingar, under 2017 sex anvisningar och hittills under 2018 tre anvisningar.

Sedan 2017 arbetar bosättningsprocessen på arbetsmarknadsförvaltningen aktivt med att få ut bosatta till förstahandskontrakt. Sedan bosättningslagen trädde i kraft 2016 har 103 individer, fördelade på 45 hushåll erhållit förstahandskontrakt. Fördelningen ser ut enligt följande:

Totalt antal hushåll	Flytt inom Trelleborg	Flytt utom Trelleborg	Okänt
45 (103 individer)	10 hushåll (39 individer)	22 hushåll (49 individer)	13 hushåll (15 individer)

Flytt inom Trelleborg		
Privat fastighetsägare	Privatperson	Trelleborgshem
8 hushåll (29 individer)	2 hushåll (10 individer)	0

Framtiden

Behovet av bostäder är här och nu. Migrationsverkets prognoser visar på att toppen skedde 2017 för att därefter dala något under 2018. De kollektivboende som användes för att klara av att ta emot enligt kommunal behöver nu avvecklas då kommunens beredskap stärkts och kollektivboenden både ur ett etableringsperspektiv samt ett ekonomiskt perspektiv är mindre fördelaktiga för kommunen. I prognosen för de kommande årens kommunmottagande utläses också att antalet kvotflyktingar från 2018 kommer bli fler. Beslut finns på att Sverige ska ta emot 5000 kvotflyktingar nästa år. Man kan också se att behovet av boendelösningar för större hushåll (4 personer eller fler/familj) ökar, samt att behovet av tillgänglighetsanpassning blir större. Detta förändrade behov föranleder en revidering av den beställning som tidigare gjorts till servicenämnden.

Behov av bostäder

Nedan anges en sammanfattad behovsbedömning av antalet bostäder utifrån antalet uppskattat anvisade nyanlända fram till och med 2019. I planeringen tas även beaktandet av de redan anvisade som bosatts i tillfälliga boenden, såsom kollektivboenden och i privatpersoners oskäligt dyra bostäder, för att erbjudas en mer stabil och hållbar bostadslösning. Aktuellt antal personer i tillfälliga kollektivboenden och oskäligt dyra bostäder via privatpersoner är 53 individer fördelade på 19 familjer. Antalet bosatta individer i kollektivboende kommer fram till maj 2019 att öka då uppsägningstiden för dessa kontrakt är lång och för att minska det ekonomiska underskott som redan finns för dessa boende kommer platserna att användas i så stor utsträckning som möjligt. Dock behöver hänsyn tas till familjekonstellation.

Utifrån ovanstående ser arbetsmarknadsförvaltningen under 2018 ett behov av fler större bostäder, samtidigt som behovet av mindre lägenheter minskar och kan täckas med befintliga platser på de kollektivboende som finns. I första hand bör Maglarp användas som tillfällig boendelösning för ensamstående, samt familjer med två personer, om det inte finns särskilda skäl för annan bedömning. Behovet av bostäder åt denna typ av individer och familjer bedöms därför kunna tillgodoses genom det befintliga beståndet av lägenheter och platser i kollektivboende. Arbetsmarknadsförvaltningen ser istället att det finns ett behov av lägenheter av storleken tre rum och kök och uppåt. Detta är baserat på Trelleborgshems riktlinjer

angående hur många individer som kan bo i en viss typ av lägenhet. Här förs dock dialog med Trelleborgshem för möjlighet för bosättningsprocessen att matcha hushåll till bostäder utifrån lämplighet snarare än storlek. Det finns dock redan ett antal 3:or inom förvaltningen som i nuläget nyttjas som utslusslägenheter till ensamkommande unga. Utifrån prognosen avseende anvisningar av ensamkommande barn och unga till kommunen beräknas dock ett antal av dessa lägenheter löpande kunna övergå till bosättningsprocessen och därför noteras här inget behov av trerumslägenheter i nedanstående tabell.

Behovet av lägenheter ser därför ut enligt följande, utifrån prognoser, trender och befintligt bestånd:

Behov av bostäder 2018	10
1 rum och kök	0
2 rum och kök	0
3 rum och kök	0
4 rum och kök	7
5 rum och kök	3

Behov av bostäder 2019	8
1 rum och kök	0
2 rum och kök	0
3 rum och kök	0
4 rum och kök	5
5 rum och kök	3

Det totala behovet av ytterligare bostäder till nyanlända som omfattas av bosättningslagen uppskattas till 18 lägenheter fram till och med december 2019. Detta förutsätter ett fortsatt inflöde av lägenheter till kommunen enligt överenskommelse med Trelleborgshem. I behovsanalysen är inte redan mottagna hushåll som bor i Trelleborgshems lägenheter inräknade. Det vill säga, att om dessa i dagsläget 44 familjer inte erhåller förstahandskontrakt så blir behovet av bostäder betydligt större.

Skola och barnomsorg

Behovet av skola och barnomsorg påverkas också. Statistiken visar att 42 % av de anvisade är barn i skolålder och det innebär att ungefär 70 stycken är i behov av skolgång och barnomsorg sammantaget under 2018 och 2019.

Sammanfattning

Den förändrade bilden av familjesammansättningen på de som anvisas till kommunen samt Migrationsverkets förändrade prognoser föranleder en revidering av den beställning som tidigare gjorts till servicenämnden om 80 permanenta bostäder.

Behovet av bostäder under 2018 är sju stycken fyrrumslägenheter och tre stycken femrumslägenheter. Behovet av bostäder för 2019 är fem stycken fyrrumslägenheter och tre stycken femrumslägenheter, totalt 18 stora lägenheter under 2018 och 2019.

Denna behovsanalys håller under förutsättning att:

- Migrationsverkets prognos kvarstår.
- Familjesammansättningen på de som anvisas följer den trend vi ser.
- Trelleborgshem tilldelar kommunen lägenheter i den takt som finns reglerat i gällande avtal, och att socialförvaltningens behov av lägenheter inte ökar.
- De som idag bor i Trelleborgshems lägenheter kan ta över kontraktet.
- Maglarp finns att tillgå till april 2019 för ensamstående och små familjer.

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar att beställa 10 permanenta bostäder under 2018 varav 7 bostäder 4 rum och kök och 3 bostäder 5 rum och kök samt 8 permanenta bostäder under 2019 varav 5 bostäder 4 rum och kök och 3 bostäder 5 rum och kök. De permanenta bostäderna bör levereras i jämn takt över året och väljas utifrån ett integrationsperspektiv.

Arbetsmarknadsnämnden uppmanar servicenämnden att omedelbart meddela nämnden om planeringen ej håller. Kommunen har två månader på sig från beslut om anvisning att ordna mottagandet av den nyanlände. Arbetsmarknadsnämnden har stort behov av framförhållning om servicenämnden inte kan leverera bostäder enligt tidsplan.

Zara Göransson Tosic
Förvaltningschef

Anna Blagojevic
Enhetschef

Skickas till:

Servicenämnden

Bildningsnämnden

Kommunstyrelsen